

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem ve věci

žalobkyně: MUDr. M. D.,
bytem P.
zastoupené Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímálovou, advokátkou,
sídlem Muchova 223/9, Praha 6,

proti
žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí,
sídlem Na Poříčním právu 376/1, Praha 2,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne ze dne 13. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/3232/15/4S-HMP,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovené právní zástupkyni Mgr. Dagmar Rezkové Dřímálové, advokátce, se přiznává odměna ve výši 4.719,- Kč, která jí bude vyplacena z účtu Městského soudu v Praze do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále

těž „s. ř.“), zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Úřadu práce – krajské pobočky pro hl. m. Prahu (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 27. 11. 2014, č. j. 54188/2014/AAE, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo rozhodnuto, že se žalobkyni nepřiznává dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení podle zákona č. 111/2006 Sb., zákona o pomoci v hmotné nouzi (dále jen „zákon o pomoci v hmotné nouzi“).

2. Žalobkyně v žalobě, resp. v jejím doplnění, proti rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení namítala, že celkové odůvodněné náklady na bydlení žalobkyně ve smyslu § 34 zákon o pomoci v hmotné nouzi v rozhodném období, tj. v období od prosince 2013 do února 2014, dosahovaly částky 17.026,- Kč. Jediným příjmem žalobkyně v uvedeném rozhodném období byl starobní důchod ve výši 12.088,- Kč (prosinec 2013) a ve výši 12.138,- Kč (leden a únor 2014). Příjem společně posuzované osoby, tj. syna žalobkyně, Bc. P. D., činil v prosinci 2013 částku ve výši 9.610,- Kč, v lednu 2014 částku ve výši 6.742,- Kč a v únoru 2014 částku ve výši 4.560,- Kč. Při součtu uvedených částek je zřejmé, že odůvodněné náklady na bydlení žalobkyně jsou ve výši, která je srovnatelná s příjmem žalobkyně a posuzované osoby, či dokonce jsou odůvodněné náklady na bydlení vyšší (měsíc únor 2014). Po zaplacení všech dalších měsíčních plateb pak žalobkyně nemá potřebné finanční prostředky na zajištění jídla, doplatků na potřebné léky ani na další nezbytné věci zabezpečující její základní životní potřeby. Dále měla být hmotná nouze žalobkyně posouzena ve smyslu § 2 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi, podle kterého se osoba nachází v hmotné nouzi, jestliže její příjem a příjem společně posuzovaných osob dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení a služeb s bydlením bezprostředně spojených. Žalobkyni měl být v kontextu uvedeného přiznán příspěvek na živobytí na základě podané žádosti dne 31. 3. 2014, když získání příspěvku na živobytí je podmínkou pro přiznání doplatku na bydlení ve smyslu § 33 odst. 3 zákona o pomoci v hmotné nouzi, na který by tak žalobkyni vznikl nárok. Žalovaný i správní orgán I. stupně postupovali v rozporu se zákonem, když do částky živobytí žalobkyně započítali existenční minimum namísto životního minima (tj. místo částky 3.410,- Kč částku 2.200,- Kč). Takový postup je v rozporu s ustanovením § 5 odst. 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu (dále jen „zákon o životním a existenčním minimu“). Po žalobkyni nelze žádat, aby prodala svou zahradu. Tímto aspektem se správní orgány dle jejího názoru nezabývaly. Uvedla, že jako zdroj obživy má plody ze zahrady. Vyhovují také jejímu dietnímu stravování. Žalobkyně si nemůže zvýšit příjem pronájmem chatky se zahradou, protože by nesehnala nájemníka. Nemůže také prodávat vypěstované plodiny, protože je potřebuje k obživě. Nebyl také posouzen závažný zdravotní stav žalobkyně. Žalobkyně tak navrhla, aby soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil.
3. Žalovaný se vyjádřil k žalobě podané proti rozhodnutí ze dne 13. 2. 2015, č. j. MPSV-UM/3232/15/4S-HMP, kterým žalobkyni nebyla přiznána dávka pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení. Žalovaný uvedl, že podmínky nároku na doplatek na bydlení jsou stanoveny v § 33 zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podmínkou získání nároku doplatků na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Žalovaný uvedl, že žádost o příspěvek na živobytí podala žalobkyně současně s žádostí o doplatek na bydlení, nebyl jí však přiznán z důvodu vysokých příjmů (tj. příjmů vyšších než je stanoveno pro příspěvek na živobytí). Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům též osobě, které příspěvek na živobytí

nebyl přiznán, z důvodu, že příjem přesáhl částku živobytí a nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí (§ 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Ani toto ustanovení však na žalobkyni nedopadá, neboť její příjem a příjem společně posuzované osoby přesáhl tuto částku. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

4. Ze správního spisu soud zjistil tyto, pro řízení podstatné, skutečnosti:
5. Žalobkyně, jako osoba starší 68 let a pobírající starobní důchod, podala dne 31. 3. 2014 žádost o dávku pomoci v hmotné nouzi – doplatek na bydlení. Zároveň podala i žádost o příspěvek na živobytí. O žádosti o doplatek na bydlení bylo rozhodnuto správním orgánem I. stupně, dne 27. 11. 2014 pod č. j. 54188/2014/AAE tak, že žalobkyni nebyl doplatek na bydlení přiznán. V odůvodnění tohoto rozhodnutí uvedl správní orgán, že rozhodnutím ze dne 4. 11. 2014, č. j. 50292/2014/AAE, nebyl žalobkyni na základě její žádosti ze dne 31. 3. 2014 přiznán příspěvek na živobytí, neboť příjem společně posuzovaných osob dle § 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi ve výši 11.050,52,- Kč přesahoval částku živobytí společně posuzovaných osob ve výši 6.275,- Kč. Žalobkyně podala proti rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení odvolání. O odvolání bylo pak rozhodnuto žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 13. 2. 2015 tak, jak bylo shora uvedeno.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [(§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.)), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba je zčásti opožděná, a zčásti nebyla podána důvodně.
7. Soud ve věci rozhodl na žádost žalobkyně při jednání.
8. V dané věci soud vyšel z uvedených právních předpisů:
9. Podle § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, ve znění účinném do 31. 12. 2014, „[p]odmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí. Doplatek na bydlení lze přiznat s přihlédnutím k jejím celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob“.
10. Podle § 5 odst. 2 zákona o životním a existenčním minimu „[e]xistenční minimum nelze použít u nezaopatřeného dítěte, u poživatele starobního důchodu, u osoby invalidní ve třetím stupni a u osoby starší 68 let“.
11. Soud poukazuje na skutečnost, že v rámci tohoto řízení je přezkoumáváno pouze rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení. Proti rozhodnutí o nepřiznání příspěvku na živobytí žalobkyně ve lhůtě stanovené v § 72 odst. 1 s. ř. s. žalobu u soudu nepodala. Námitky, které proti nepřiznání příspěvku na živobytí žalobkyně uvedla v podání ze dne 14. 4. 2017, se mýlí předmětem tohoto soudního řízení. Soud se proto v odůvodnění rozsudku nezabýval námitkami, které směřovaly proti postupu správního orgánu, který se týkal posouzení nároku žalobkyně na příspěvek na živobytí. Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Ads 369/2017-34, „[t]o, že podmínkou nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí,

neznamená, že by stačilo napadnout včasnou žalobou právě jen negativní rozhodnutí o doplatku na bydlení, kdykoli později se zmínit i o rozhodnutí ve věci příspěvku na živobytí, a založit tím soudu povinnost přezkoumat i negativní rozhodnutí o příspěvku na živobytí. Obě tato rozhodnutí, ačkoli spolu souvisejí, totiž jsou samostatnými správními akty, které mohou a mají být napadány u správního soudu samostatně a ve dvouměsíční lhůtě od jejich vydání. Rozhodnutí o příspěvku na živobytí tak není závazným podkladem rozhodnutí o doplatku na bydlení ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s., které by soud mohl přezkoumat v rámci řízení o žalobě proti nepřiznání doplatku na bydlení“. Soud vycházel z toho, že o nároku žalobkyně na příspěvek na živobytí bylo rozhodnuto pravomocně. Vycházel proto z tohoto rozhodnutí jako z podkladu, z něhož vycházely i správní orgány při posouzení žádosti žalobkyně o přiznání doplatku na bydlení.

12. Pokud jde o nárok žalobkyně na doplatek na bydlení, nebyla splněna podmínka stanovená v § 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť podmínkou získání nároku na doplatek na bydlení je získání nároku na příspěvek na živobytí.
13. Za daných okolností mohl žalobkyni vzniknout nárok na přiznání doplatku na bydlení, jen pokud by splnila podmínky § 33 odst. 2 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi. Toto ustanovení umožňuje doplatek na bydlení přiznat s přihlédnutím k celkovým sociálním a majetkovým poměrům také osobě, které příspěvek na živobytí nebyl přiznán z důvodu, že příjem osoby a společně posuzovaných osob přesáhl částku živobytí osoby a společně posuzovaných osob, ale nepřesáhl 1,3 násobek částky živobytí osoby a společně posuzovaných osob.
14. Je tedy nutné posoudit, zda příjem společně posuzovaných osob přesahuje částku živobytí, ale nepřesáhl 1,3 násobek této částky. Jak již bylo uvedeno v bodě 6, měsíční příjem společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 1 a 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) byl 11.050,52,- Kč. Částka živobytí pak v obou posuzovaných obdobích byla 6 275 Kč. Chtěla-li žalobkyně dosáhnout na doplatek na bydlení, musel být 1,3 násobek částky zjištěného živobytí nižší než příjmy společně posuzovaných osob (§ 9 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Příjmy společně posuzovaných osob však v obou případech přesahují 1,3 násobek částky jejich živobytí, ten u žalobkyně dosahuje hodnoty 8 157,50 Kč. Proto nemohl být žalobkyni přiznán doplatek na bydlení ani podle dodatkového kritéria § 33 odst. 2 věty druhé zákona o pomoci v hmotné nouzi.
15. Žalobkyně opakovaně namítala, že její sociální a majetkové poměry a též zdraví nebyly při posuzování žádosti vzaty v úvahu. I kdyby se tak ale stalo, stěžovatelka nesplňuje ústřední podmínku přiznání této dávky, a to, že 1,3 násobek částky živobytí společně posuzovaných osob nepřesáhl jejich příjmy (§ 33 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi). Stěžovatelce by nárok na doplatek na bydlení nevznikl, ani kdyby jí nebo jejímu synovi správní orgány zvýšily částku živobytí podle § 26 odst. 1 zákona o pomoci v hmotné nouzi.
16. K námitce žalobkyně, že nebylo v jejím případě vycházeno z životního minima, ale pouze minima existenčního, soud odkazuje na stanovisko vyslovené Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 26. 11. 2008, č. j. 6 Ads 98/2008-53, kdy soud shledal, že: „úpravu v § [5] odst. 2 zákona o životním a existenčním minimu (tj. zákaz užití existenčního minima u vyjmenovaných skupin osob) nelze chápat ve vztahu k zákonu o pomoci v hmotné nouzi jako zákaz zákonodárci užít tyto hranice pro účely zákonné úpravy

pomoci v hmotné nouzi. Vztah těchto dvou zákonů je vztahem nezávislým, nejsou ve vztahu speciality ani jinak obvykle chápaných možností vztahu dvou předpisů stejné právní síly (např. lex posterior, lex specialis apod.).“ Soud tedy vyšel z tohoto závěru, kdy při stanovení částky živobytí společně posuzovaných osob je postupováno podle § 24 odst. 1 písm. c) zákona o pomoci v hmotné nouzi, který jako částku živobytí stanoví minimum existenční.

17. Ohledně žalobní námitky týkající se prodeje zahrady soud odkazuje na následující. Jak uvedl Nejvyšší správní soud ve věci žalobkyně v rozsudku ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Ads 369/2017-34 „Dále NSS připouští, že stěžovatelka splňuje některé podmínky základní definice § 2 odst. 2 písm. b) zákona o pomoci v hmotné nouzi. Podle této definice je v hmotné nouzi ta osoba, jejíž příjem a příjem společně posuzovaných osob dosahuje sám nebo spolu s příspěvkem na živobytí částek živobytí, ale nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení. Příjem společně posuzovaných osob sice nepostačuje k zabezpečení odůvodněných nákladů na bydlení (tyto stěžovatelčiny náklady jsou vskutku vysoké, přesahují částku 15 000 Kč měsíčně), navzdory věku a zdravotnímu stavu si však stěžovatelka tento příjem může zvýšit prostřednictvím jiného využití nemovitého majetku. Nezáleží na tom, zda by šlo o jeho prodej, pronájem či jinou dispozici se zahradou a pozemkem, jehož součástí je zahradní chatka, vše v obci Vinaře. Jedná se o nemovitosti, které stěžovatelka využívá k rekreačnímu účelu, a nikoliv k bydlení. Proto za daných okolností nebylo nespravedlivé (§ 14 odst. 2 zákona o pomoci v hmotné nouzi) žádat po ní, aby majetek využívala k zvýšení příjmů (§ 11 téhož zákona). Stěžovatelka měla správním orgánům prokázat, že její majetek není využitelný, případně že k jeho využití vynaložila veškeré úsilí, jež po ní lze spravedlivě požadovat, i když nakonec majetek využit nebyl (srov. rozsudek NSS ze dne 26. 2. 2014, č.j. 3 Ads 21/2013-42).“ Shodně ve věci žalobkyně uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 7 Ads 396/2018-27 ze dne 24.1.2019, kde se soud vyjádřil i k dalším žalobním námitkám žalobkyně shodných jako v této věci.
18. Městský soud v Praze dospěl k závěru, že správní orgány v této věci, pokud jde o posouzení nároku žalobkyně na doplatek na bydlení, vycházely z náležitě zjištěných skutečností a postupovaly v souladu se zákonem. Soud proto žalobu podanou proti rozhodnutí o nepřiznání doplatku na bydlení jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
19. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně ve věci úspěch neměla, proto jí náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.
20. Soud přiznal ustanovené právní zástupkyni žalobkyně odměnu za zastoupení za tři úkony právní služby po 1.000,- Kč podle § 9 odst. 2, § 7 a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), tedy převzetí právního zastoupení ve věci a příprava, podání doplnění žaloby ze dne 18. 2. 2016 a účast na jednání soudu. Podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu byla přiznána náhrada hotových výdajů za tři úkony po 300,- Kč. Odměna tak činí celkem 3.900,- Kč. Vzhledem ke skutečnosti, že je právní zástupkyně plátkyní DPH, zvyšuje se tato částka o 21 %, tj. na celkovou částku ve výši 4.719,- Kč. Tuto odměnu hradí stát z účtu Městského soudu v Praze podle § 35 odst. 9 s. ř. s.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 6. března 2019

Mgr. Kamil Tojner v.r.
soudce